

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

Leadership in the digital age of educational institution administrators
Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Secondary Educational
Service Area Office

จินตนา สวายุขุณฑ, พจน์ เจริญสันเทียะ

วิทยาลัยนครราชสีมา

Jintana Suaykhunthod, Phot charoensanthia

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : jintanajin1314@gmail.com Bypunyaphat@gmail.com

(Received : 12 March 2024 ; Edit : 29 March 2024; accepted : 30 March 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา 3) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 351 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านกลยุทธ์ดิจิทัล ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ จัดการเรียนการสอนและบริหารงานวิชาการ
2. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ 2) ด้านกลยุทธ์ดิจิทัล 3) ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 5) ด้านการติดต่อสื่อสาร

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research are to 1) study the leadership in the digital age of educational institution administrators. Under the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office 2) Compare the digital era leadership of school administrators according to teachers' opinions. Under the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office 3) Study guidelines for promoting leadership in the digital age of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office Classified by educational level Work experience and size of educational institution The sample group used in this research included school administrators and teachers. In basic educational institutions under the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office, academic year 2023, the number of students is 351. The size is determined using Krejci and Morgan's tables. and obtained by random sampling. Research tools It is a 5-level rating scale questionnaire with a confidence value of 0.98 for the entire questionnaire. Questionnaire and interview The consistency index was obtained between 0.80 - 1.00. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation. T-test and F-test

The research results found that

1. Leadership in the digital age of school administrators Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office Overall and each aspect is at a high level. When considering each area, it was found that the area with the highest average was communication, followed by digital knowledge and skills. and having a digital vision and digital strategy, respectively. The area with the lowest average is creating new innovations. Organize teaching and academic administration
2. Leadership in the digital age of school administrators Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office Classified by educational level Work experience and the size of the educational institution Overall and each aspect is not different.
3. Results of analysis of recommendations for development of leadership in the digital age of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Secondary Educational Service Area Office, it consists of 5 areas: 1) creating new innovations 2) digital strategies 3) digital knowledge and skills 4) having a digital vision 5) communication

Keywords : Leadership, leadership in the digital age, educational institution administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรของมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลกซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ทุกชาติทุกภาษา รวมทั้งประเทศไทย ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่ต้องปรับให้ทันการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ซึ่งคำว่า “ยุคดิจิทัล” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวให้เข้ากับโลกแห่งความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ เทคโนโลยีได้ก้าวเข้ามามีบทบาทกับชีวิตประจำวันมากขึ้นในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การสื่อสาร การศึกษา ซึ่งเทคโนโลยีได้เข้ามาช่วยให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น (จิณณวัตร ปะโคทั้ง 2561)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงมียุทธศาสตร์ชาติเป็น เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 จึงเป็นแผนการพัฒนาประเทศ ที่กำหนดกรอบและแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงาน ของรัฐทุกภาคส่วนต้องทำตาม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา คือ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน วิถีการดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวทันการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2561) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 8 เกี่ยวกับหลักการจัดการศึกษาระบุไว้ว่า เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไป อย่างต่อเนื่อง

กระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลนั้นมีผลกระทบต่อการปฏิรูปและการเปลี่ยนแปลง ในทุกมิติด้านเศรษฐกิจสังคมการเมืองการศึกษา หรือการดำรงชีวิตของมนุษย์ชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือ covid-19 ที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงเกือบทุกประเทศทั่วโลก ในปี ค.ศ.2020 นี้เป็นการตอกย้ำและเร่งเร้าให้เห็นความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในยุคนี้ เนื่องจากทุกคนจำเป็นต้องให้ความร่วมมือ และรับผิดชอบต่อการสังคมในการหยุดเชื้อหรือลดการแพร่ระบาดของเชื้อโดยการไม่รวมกลุ่มหรือมีปฏิสัมพันธ์ ทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทและมีพลังมหาศาลต่อการเอื้อประโยชน์ในวิถีชีวิตประจำวันของผู้คน รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ท่ามกลางสถานการณ์วิกฤต ซึ่งทำให้เกิดแพลตฟอร์ม (Platform) และแอปพลิเคชัน (Application) ที่จะเอื้ออำนวยให้การดำเนินชีวิต และการทำงานเป็นไปได้อย่างปกติใหม่ ซึ่งสภาวะดังกล่าวกระทบต่อการจัดการศึกษา ทั้งการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างมากสถานศึกษาจะต้องใช้เทคโนโลยี และระบบออนไลน์ต่างๆ เพื่อการเรียนรู้และการทำงานภายใต้วิถี

ปกติใหม่ (New Normal) มีการเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์มากขึ้น บุคลากรกระตือรือร้นที่จะต้องเรียนรู้การใช้เครื่องมือออนไลน์เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยต่างให้ความสำคัญและตระหนักถึงศักยภาพของนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งหมดที่มีในปัจจุบันและแนวโน้มใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พยายามจัดหาสิ่งสนับสนุนที่จำเป็นเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงในการประยุกต์ใช้ดิจิทัลในการเรียน การสอนให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการสร้างอนาคตการศึกษาที่จะเข้าในระบบการศึกษาของประเทศไทย นั้นต้องอาศัยความมุ่งมั่นที่สำคัญร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (ดาวรรุณ ธิวการ 2564)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลจะต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติวิธีการบริหารจัดการ วิธีจัดการศึกษาแบบใหม่ที่มีมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยตนเอง สมรรถนะดิจิทัลมีความเป็นมืออาชีพ มีความรอบรู้ในศาสตร์ การบริหาร ทักษะการบริหารจัดการ โดยเฉพาะภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการเรียนรู้ให้เท่าทัน ตอบสนอง ต่อความเปลี่ยนแปลงในยุคนี้ และส่งเสริมบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพมากขึ้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 50 โรงเรียน ก็ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีดิจิทัลของสถานศึกษา ซึ่งได้กำหนดนโยบายพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหาร การจัดการการศึกษาที่มีมาตรฐาน และนำเทคโนโลยีมาช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจากสถานการณ์การ แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือ covid-19 ที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงเกือบทุกประเทศทั่วโลกในปี ค.ศ. 2020 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ยังพบปัญหาการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาว่ายังไม่ สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ

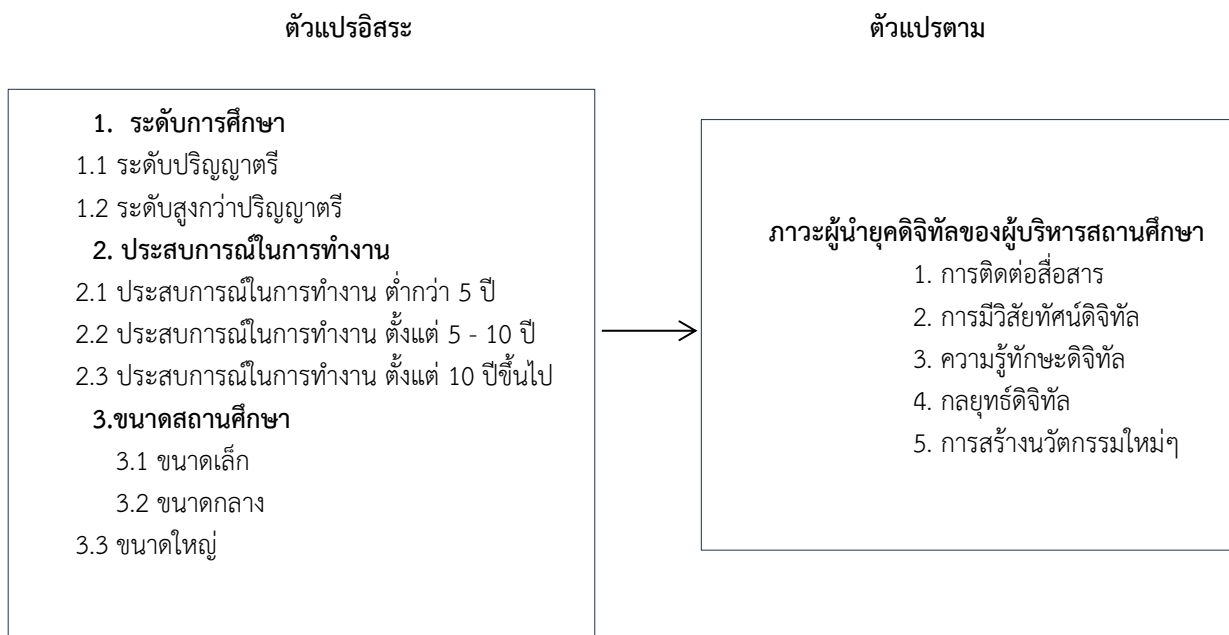
ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เพื่อจะทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัล และนำผลงานในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษายุคดิจิทัล ให้สอดคล้อง ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะและ เป็นกำลังสำคัญของชาติในการสร้างสรรค์อนาคตของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามแนวคิดของ คอนติบิวเตอร์ (Digital Marketing Intitute,2017)

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

- 1.ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา แตกต่างกัน
- 3.ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 4,009 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 351 คน กำหนดขนาด โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมคือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น

จำนวน 7 คน

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

- 1) ระดับการศึกษา จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย
 - 1.1) ปริญญาตรี
 - 1.2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 2) ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย
 - 2.1) ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.2) ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
 - 2.3) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
- 3) ขนาดสถานศึกษา จำแนกออกเป็น 3 ขนาดประกอบด้วย
 - 3.1) ขนาดเล็ก
 - 3.2) ขนาดกลาง
 - 3.3) ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ตามแนวคิดของคอนติบิวเตอร์ (Digital Marketing Institute 2017) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การติดต่อสื่อสาร
- 2) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล
- 3) ความรู้ทักษะดิจิทัล
- 4) กลยุทธ์ดิจิทัล
- 5) การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

- 1.แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลในระดับน้อยที่สุด
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมาเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วน (Rating scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ คอนติบิวเตอร์ (Digital Marketing Institute, 2017)

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.7 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในโรงเรียนเคหะประชาสามัคคี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1

1.8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 45 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2. การสร้างและหาเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์จำนวน 5 ข้อ

2.2 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 351 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่น 7 ท่าน มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ บุญชม ศรีสะอาด (2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

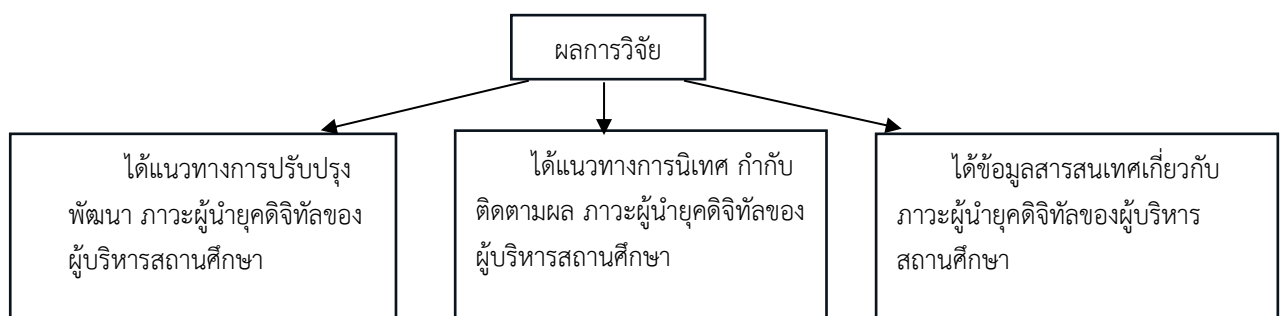
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F - test (One way ANOVA)

5. วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพประกอบที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.47	0.27	มาก	1
2	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.43	0.28	มาก	3
3	ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล	4.44	0.47	มาก	2
4	ด้านกลยุทธ์ดิจิทัล	4.43	0.49	มาก	4
5	ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ	4.41	0.13	มาก	5
ภาพรวม		4.44	0.16	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.16) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.27) รองลงมาคือ ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.47) และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.28) และด้านกลยุทธ์ดิจิทัล ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.49) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.13) จัดการเรียนการสอนและบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.48 ระดับมาก)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญาตรี		สูงกว่าระดับปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.47	0.27	4.43	0.15	.335	.738
2	ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.43	0.28	4.43	0.15	.038	.970
3	ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล	4.44	0.48	4.50	0.17	.298	.766
4	ด้านกลยุทธ์ดิจิทัล	4.43	0.49	4.47	0.22	.167	.868
5	ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ	4.41	0.13	4.44	0.11	.530	.596
ภาพรวม		4.44	0.16	4.46	0.06	.266	.790

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่าง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่มภายใน	.012	2	.006	.085	.918
	กลุ่ม	21.964	348	.072		
	รวม	21.976	350			
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.044	2	.022	.280	.756
	กลุ่ม	23.759	348	.078		
	รวม	23.803	350			
ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.132	2	.066	.293	.747
	กลุ่ม	68.251	348	.225		
	รวม	68.383	350			
ด้านกลยุทธ์ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.013	2	.006	.026	.974
	กลุ่ม	73.389	348	.242		
	รวม	73.402	350			
ด้านการสร้างนวัตกรรม ใหม่ๆ	ระหว่างกลุ่มภายใน	.012	2	.006	.341	.711
	กลุ่ม	5.472	348	.018		
	รวม	5.485	350			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่มภายใน	.022	2	.011	.424	.655
	กลุ่ม	7.909	348	.026		
	รวม	7.931	350			

จากตาราง 3 แสดงว่า ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำคุณดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่มภายใน	.047	2	.023	.323	.725
	กลุ่ม	21.930	348	.072		
	รวม	21.976	350			
ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.043	2	.021	.272	.762
	กลุ่ม	23.761	348	.078		
	รวม	23.803	350			
ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.870	2	.435	1.951	.144
	กลุ่ม	67.513	348	.223		
	รวม	68.383	350			
ด้านกลยุทธ์ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.044	2	.022	.091	.913
	กลุ่ม	73.358	348	.242		
	รวม	73.402	350			

ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ	ระหว่างกลุ่มภายใน	.021	2	.010	.572	.565
	กลุ่ม	5.464	348	.018		
	รวม	5.485	350			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่มภายใน	.089	2	.044	1.717	.181
	กลุ่ม	7.842	303	.026		
	รวม	7.931	305			

จากตาราง 4 แสดงว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

3.1. ด้านการติดต่อสื่อสารผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ชัดเจน มีการสื่อสารในทางบวกมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกในองค์กร มีการติดต่อสื่อสารที่ดีกับภาคีเครือข่ายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยใช้เทคโนโลยีในการติดต่อสื่อสารเพื่อความรวดเร็วและอำนวยความสะดวกในการประสานงานด้านต่างๆ

3.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ควรจัดประชุมเพื่อให้บุคลากรร่วมกันกำหนด นโยบายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกในองค์กรมีเป้าหมายไปในแนวทางเดียวกัน จัดการอบรมสัมมนา หรือพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อสร้างโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ทั้งจากภายในสถานศึกษาเดียวกันและสถานศึกษาอื่น และเครือข่ายในการสร้างเทคโนโลยี และจัดหาข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อให้ครูเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน

3.3 ด้านความรู้ทักษะดิจิทัล ควรจัดโครงการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของดิจิทัล เพื่อให้ครูสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนได้ หาแหล่งข้อมูลเพื่อพัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในดิจิทัล จัดหาแหล่งข้อมูลที่ดี และเชื่อถือได้ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของครู เช่นเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ หรือจัดสัมมนาศึกษาดูงาน เพื่อให้เห็นมุมมองที่หลากหลาย และครูเข้าใจและสามารถนำดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการทำงานและการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้มีการแบ่งปันและส่งเสริมให้เพื่อนร่วมงานได้เข้าใจในการใช้ดิจิทัล

3.4 ด้านกลยุทธ์ดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิธีการ เทคนิค หรือแนวทางในการบริหารสถานศึกษาที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการสร้างระบบบริหารจัดการปัญหาและข้อร้องเรียนต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว มีการวางแผนด้านดิจิทัลกรอบแนวทางในการบริหารสถานศึกษานำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

3.5 ด้านการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนา นวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน และสร้างนวัตกรรมที่เป็นอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา ซึ่งสามารถจัดอบรม โดยการเชิญวิทยากรผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ในรูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการเน้นให้มีการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการบริหารงานในทุกๆ ฝ่าย รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมและนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูและนักเรียนให้มีความทันสมัยสามารถทำงานได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวินท์ บินสะอาด (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีระศักดิ์ ชุมภู (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ ผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ของ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.1 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษามีการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาให้กับ บุคลากรทุกคนอย่างทั่วถึง และให้ความสำคัญในการปรับปรุงอุปกรณ์การทำงานการจัดการเรียนการสอนเพื่อ เอื้ออำนวยให้กับครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันดา ยนต์ศิริ (2566) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำการ เรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิ การศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในสถานศึกษา มีการเชิญวิทยากร หรือส่ง บุคลากรเข้ารับการอบรม ทำให้บุคลากรทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้โดยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยเหลือในด้าน ต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจาภรณ์ ลักษณะดี (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยา เขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหาร สถานศึกษาในทุกๆโรงเรียนต่างก็นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในทุกๆด้าน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฐานะ บุญรอด, วสันต์ชัย กากแก้ว (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความแตกต่าง ของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม และราย ด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ชัดเจน มีการสื่อสารในทางบวกมีการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิกในองค์กร จัดประชุมเพื่อให้บุคลากรร่วมกันกำหนด นโยบายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกในองค์กรมีเป้าหมายไปในแนวทางเดียวกัน จัดโครงการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการ เปลี่ยนแปลงของดิจิทัล ควรมีวิธีการ เทคนิค หรือแนวทางในการบริหารสถานศึกษาที่จะประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรมีการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน และสร้างนวัตกรรมที่เป็นอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานต่างๆในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีนรัตน์ สุดเต้ และคณะ (2563: 344) ได้ศึกษาแนวทางภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ด้านการวางแผนงานวิชาการในยุค ดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรมีการสำรวจและสอบถาม ความต้องการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปจัดการเรียน การสอนของครูชี้ให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ ของการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการ บริหารจัดการ ผู้บริหารสร้าง ฐานข้อมูลของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความ ถูกต้อง ทันสมัย และมีช่องทางเข้าถึงอย่างหลากหลาย ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีการทำ SWOT จากนั้นมากำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สร้างความ ร่วมมือระหว่าง โรงเรียนและชุมชน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้ออำนวย สนับสนุนเรื่องของ เทคโนโลยี ด้านการนิเทศ ผู้บริหารควร ควรมีการสังเกตการสอนของครูในรูปแบบที่หลากหลายมีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับจุดเด่นของการสอนที่ใช้เทคโนโลยี

และนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ชวนะไพศาล (2563: 88-97) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม สหวิทยาเขตทวารวดีมีดังนี้ 1) ด้านการเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ผู้บริหารควรมีสมรรถนะและเป็นผู้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้าง แรงบันดาลใจ กระตุ้นให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีควรจัดทำ แผนกลยุทธ์ที่มีการเชื่อมโยงเทคโนโลยีและปรับเปลี่ยน วิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรกำหนด นโยบายให้ครูได้ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลจนเป็นปกติในการจัดการเรียนการสอน และปฏิบัติงานอื่น 3) ด้านความเป็นเลิศ ในการปฏิบัติ อย่างมืออาชีพ ผู้บริหารควรอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพด้วยการใช้เทคโนโลยีมุ่งเน้นให้ครูใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานร่วมกัน 4) ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรวางแผนการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษา จัดหาบุคลากรดูแลรักษาพัฒนาระบบเทคโนโลยี 5) ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการใช้เทคโนโลยีที่ ปลอดภัยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- 1.2 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กวิณท์ ปินสะอาด. (2564). **ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย หาดใหญ่.
- จิณณวิตร ปะโคทั้ง. (2561). **ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ**. อุบลราชธานี; คณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ฐานะ บุญรอด และวสันต์ชัย กากแก้ว. (2565). **ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์**. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(3), 1137-1150.
- ดาวรธรรม ธิวิลการ. (2564). **ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : บริษัท. สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- มณีนันท์ สุดเต้และคณะ. (2563). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). **ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย เกริก).
- สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพมหานคร พริก หวานกราฟฟิค จำกัด.
- อนุนิดา ยนต์ศิริ. (2566). **ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามการรับรู้ของครู สังกัด กรุงเทพมหานคร**. วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (2566) : พฤษภาคม-สิงหาคม, 159-171
- Digital Marketing Institute. (2017). **Skill in digital leadership**. Retrieved from <https://www.digitalmarketinginstitute.com/blog/03-04-18-the-most-in-demandskills-in-digital-leadership>.